

Båndtvang på katt?

I BT 4. MAI oppfordrer Håvard Jørgensen folk til å holde katten inne eller i bånd i perioden mai-juli. Ifølge opplysninger han har fra Norsk ornitologisk forening (NOF), tar katten hvert år livet av 5 mill. fugler. Dette tallet virker skremmende høyt, og jeg skulle gjerne visst hvilke beregninger NOF legger til grunn for dette «resultatet». At katten tar småfugl, er velkjent. Min erfaring tilsier imidlertid at katten hovedsakelig tar smågnagere, og at småfugl utgjør en «bi-fangst». For noen år tilbake fikk jeg noen katteeiere i Sunnhordland til å notere ned når (dato/år) katten kom hjem med bytte og hvorvidt dette dreide seg om smågnagere og/eller fugl. I ni av ti tilfeller tok disse kattene smågnagere. Det var heller uvanlig at kattene tok småfugl vinterstid – stort sett ble småfugl tatt i hekkeperioden. Jeg samlet inn og bestemte småfugler som kattene hadde tatt i sommerhalvåret. Det viste seg at de fleste av disse var ungfugl, og samtlige var og er fremdeles vanlige i vår fauna. Dødeligheten hos ungfugl i naturen er høy, og bare et fåtall når forplantningsdyktig alder. Det er derfor innlysende å tro at katten eliminerer hovedsakelig syke og svake individer fra bestanden på et tidlig tidspunkt.

JEG ER OPPTATT av fuglenes ve og vel, og forsvarer ikke at katten tar småfugl. Men vi kan ikke lære opp katten til la være å jakte på fugl i naturen. Når Jørgensen påstår at kattene «ødelegger lokal fauna», så er jeg og sikkert mange med meg interessert i å vite hvor han har disse opplysningene fra. Kan Jørgensen gi eksempler på at katten har desimert bestander av småfugl eller annen fauna lokalt sett? Å holde katten inne eller å innføre båndtvang på den i sommerhalvåret, er en dårlig løsning. Katten er tilpasset et liv ute, og har en atferd som skiller seg klart fra hundens sosiale mønster. Katten er selvstendig og territoriell, og forsvarer området sitt mot inntrengere. Ved å innskrenke kattens bevegelsesfrihet ved å holde den i bånd, bryter en med kattens naturlige jaktinstinkt og atferdsmønster for øvrig. Resultatet blir at den mistrives. Og da kan en like godt la være å skaffe seg katt som kjæledyr.

ODD W. JACOBSEN, ULSET

«Mesternes mester»

Takk til NRK for denne flotte serien. Stor takk til utøverne! De er alle flotte personer. Er blitt så glad i dem og det er så leit når en etter en blir slått ut. Men, slik er jo spillet. De er så flotte representanter for Idretts-Norge. Og så godt å se at det er fair play. Her står vennskap og ærlig konkurranse i fokus. Elsker å se på dette i stedet for seriene på de andre kanalene, der det er om å gjøre å være full av f... Vi må bygge på sånt som er verdifullt og godt mellom mennesker og ikke sånt som er nedbrytende og fullt av djevleskap. Vi vil ha slike verdier som disse flotte utøverne i «Mesternes mester» har gledet oss med! Slike verdier er det vi vil gi våre barn og unge og ikke møl som f.eks. «Paradise Hotel».

RAGNHILD NATLAND

Det er uakseptabelt at bybaneplanleggerne har tatt en kalkulert risiko for tap av liv og skader langs bybanetraseen.

Trafikkuhell ikke til å unngå?

BYBANEN

Catharina Furnes Troye og Sten Atle Jølle, med barn på Paradis Skole og Hop ungdomsskole

VI LESER I BT 7. mai – til stor forskrekkelse og forundring – Bybanens tekniske sjef, Tom Potter, sine uttalelser i forhold til definert fare- og ulykkespotensial i Bybanens trasé. Potter sier vi må regne med en del uhell i en tilvenningsperiode. Er det meningen at mennesker skal tilvenne seg Bybanen? Burde det ikke være motsatt? Hvilke risikoanalyser ligger til grunn? Er fare for menneskeliv en akseptert risiko? Undertegnede, Catharina Furnes Troye, jobber i verdens største leverandør- og kompetansebedrift innenfor sikkerhet og beredskap, og jobber tett mot maritim-, olje- og gassindustri. Slik jeg kjenner kundene, ville nok aldri de akseptert en slik risiko for sine ansatte. Har ikke våre barn det samme vernet som næringslivet ellers?

FRA MYNDIGHETENES side er det krav om at alle bedrifter og selskaper skal ha en oversikt over hvilken risiko de står overfor. Hvilke premisser ligger til grunn for vurdering av risiko ved Bybanen?

Hva er en risikoanalyse? Forut for enhver handling vi gjør i hverdagen foretar vi en risikoanalyse. Dette gjør vi på bakgrunn av vår erfaring og vår bekymring. Vår bekymring er basert på vårt ønske om å minimalisere eventuelle tap, herunder skade på andre og oss selv. Ved en risikoanalyse foretas det en risikovurdering. Målet er å sitte igjen med en oversikt, en kategorisering av potensielle fare- og ulykkesituasjoner som kan oppstå. Gjennom denne innsikten iverksettes det

PARADIS STASJON: Vi må iverksette alle de tiltak vi kan for å forebygge skader på liv og helse – uansett kostnad. Her er det testkjøring på Bybanen første gang i mars 2010.

ARKIVFOTO: HELGE SUNDE I

kompenserende tiltak som skal redusere sannsynligheten for, og konsekvensen av en hendelse. Hovedhensikten er å redusere muligheten for personlig skade/lidelse.

UNDETERNEDE, Sten Atle Jølle, konserntillitsvalgt i Statoil, er provosert og forundret over man er så slepphendt i forhold til den aksepterte risikoen. Jeg jobber daglig med sikkerheten til Statoil-ansatte og ville aldri akseptert en slik kalkulert risiko på liv og helse.

Som vi vet er det for offshoreindustrien meget strenge krav som nøye følges opp av Petroleumstil-

synet. Hvem legger premissene, følger opp og har i dette tilfellet kontrollert Bybanens definerte risiko- og ulykkespotensial? Potter sier de har vurdert overgang/undergang, men at dette er et økonomisk spørsmål. Faren her er at billig i den ene enden, kan bli svært dyrt både menneskelig og økonomisk i den andre enden.

ERFARINGSMESSIG må vi erkjenne at vi ikke kan forebygge eller lage beredskap for alle uønskede hendelser og ulykker, men vi må

likevel iverksette alle de tiltak vi kan for å forebygge skader på liv og helse – uansett kostnad.

Hvilke premisser ligger til grunn for vurdering av risiko ved Bybanen?

Som kjent bruker Jernbaneverket mye tid og ressurser for å sikre alle de ubemannede jernbaneovergangene i Norge, etter alle ulykkene som har vært der.

Aksepterer vi at barna våre flere ganger daglig skal passere de ubemannede bybaneovergangene, uten at alt er gjort for å forebygge ulykker, skader og tap av liv?

Global oppvarming

KLIMA

Anton Hellesøy

TAKK TIL HELGE Drange for hans tålmodige svar på mine spørsmål med utgangspunkt i det faktum at jordens temperatur har vist en utflatende eller nedadgående trend de siste 10–15 årene, mot klimaforskernes tidligere prognoser. Han har kommet et stykke på vei til å gi en god forklaring på hvorfor vi har hatt denne utviklingen, men jeg synes ikke han gir gode grunner for hvorfor denne trenden ikke kan fortsette.

For eksempel, som svar på spørsmålet om hvor lenge de motvirkende faktorene til det økende CO₂-innholdet i atmosfæren vil virke, sier Drange at «Vi kjenner ikke til naturlige klimavariasjoner som er så kraftige at de kan overstyre menneskeskapt oppvarming for perioder på mer

enn ett til to tiår». Dette er en underlig påstand, på minst to måter.

FOR DET FØRSTE: Hvis vi ser på de tusen siste årene, så er det rimelig enighet om at kloden hadde en varm periode fra ca. 1000–1400-tallet og dernest en lang kald periode, gjerne kalt den lille istid, til ca. 1800-tallet. Disse variasjonene må jo være forårsaket av noe annet enn «menneskeskapt oppvarming», som var helt betydningsløs før kull ble tatt i bruk i stor skala fra rundt 1800? Faktorene som forårsaket disse variasjonene virket åpenbart mye lenger enn «ett til to tiår».

For det andre: «overstyre menneskeskapt oppvarming»? Det er vel CO₂-innholdet i atmosfæren som forårsaker jordens oppvarming, menneskeskapt eller ikke er vel uten betydning for hvor sterkt oppvarmende den virker?

MITT ANDRE spørsmål, om økende CO₂-innhold i atmosfæren har sin årsak i menneskeskapt CO₂ utslipp, avviser Drange i utgangspunktet med en lite elegant setning: «Dette er en myte som ikke er basert på eksisterende kunnskap.»

Deretter gir han noen grunner som i beste fall gir en slags indirekte begrunnelse for at atmosfærens økende CO₂-innhold har sin årsak i menneskeskapt CO₂-utslipp. Men han kan ikke vise til noen undersøkelser som påviser en slik sammenheng. Jeg har da et motspørsmål til Drange: For å undersøke om endringen i CO₂-innhold i atmosfæren har sin årsak i menneskeskapt CO₂-utslipp eller ikke, så vil vel det beste være å se om disse samvarierer?

MENS VI HAR gode målinger for CO₂-innholdet i atmosfæren over tid, har vi, så vidt jeg skjønner,

store måleproblemer mht. hvor stort det globale menneskeskapt CO₂-utslippet har vært. Vi har imidlertid en periode der vi med stor sikkerhet vet at det menneskeskapt CO₂-utslippet falt kraftig, nemlig under de verste kriseårene fra 1929 og utover hvor det falt med opptil 30 %.

Hvis det er en slik sammenheng mellom menneskeskapt utslipp og CO₂-innhold i atmosfæren som Drange hevder, så burde fallet i CO₂-utslipp gi seg utslag i det målte CO₂-innholdet i atmosfæren. Men gjorde det det? Nei, CO₂-innholdet økte nøyaktig like jevnt i angjeldende periode som i årene foran og i årene etter: Det er for denne perioden ikke mulig å påvise at mengden menneskeskapt CO₂-utslipp påvirket det målte CO₂-innholdet i atmosfæren i det hele tatt!